

**Stavebnice mechanické předvěsti ČSD rakouského typu
ve velikosti TT vyleptaná do 0,3 mm mosazného plechu**

Několik rad pro práci s lepty

- 1/ Díly z plechu dostanete buď vystřížením ostrými nůžkami, nebo pomocí ostrého skalpelu na tvrdé podložce (sklo)
- 2/ Zarovnání otřepů - pokud je možno, zkuste odříznout otřep přesně skalpelem, jinak zabruste jehlovým pilníčkem nebo smirkovým papírem
- 3/ Ohýbání - některé díly je nutno ohnout do zpravidla pravého úhlu. Pro tento případ jsou na dílech předleptány ohýbací drážky "projet" skalpelem a pak ohnout na nějaké hraně (výborná je rovně řezaná hrana skleněné tabule)..
- 4/ Před další prací je nutno díly odmastit, např. lihem, stejně tak plochy, kam budeme dílky lepit. Vhodné je také díly mírně zdrsnit např. smirkovým papírem nebo práškem Toro.
- 5/ Lepení - plechové dílky je možno lepit k sobě i na plast gelovým sekundovým lepidlem (např. Loctite Gel) nebo lepidlem epoxydovým.
- 6/ Po lepení celý povrch znovu odmastíme
- 7/ Celý model nebo díl nastříkáme základní barvou na kov, např. stříbrnou Hammerite.
- 8/ Další barevná úprava už nevybočuje z modelářské praxe.

Předloha

V roce 1918 nově vzniklé Československé státní dráhy zdědily prakticky vše po rakouských drahách. To se pochopitelně týkalo i systému signalizace, tedy také návěstidel. V průběhu času byla návěstidla pochopitelně inovována, upravována, ale nikdy ne tak, aby zapřela svůj původ. Takže i když například terč mechanické předvěsti byl časem změněn z obdélníkového na kruhový, mechanika návěstidla - systém pohonu terče a stínítek - zůstala v principu stejná. Pouze v severních a západních příhraničních oblastech se, převážně jako přežitek sudetského období, zachovala návěstidla typu německého.

V případě hlavního návěstidla tak rozeznáváme "rakouský klacek" a "německé lízátko", rakouský a německý typ předvěsti pak rozlišuje způsob ovládání stínítek. Rakouský typ je zdvihán trnem na páce terče, který zapadá do kulisy připevněné pravoúhle ke stínítku. Přitom se terč pohybuje v rozmezí 90 stupňů, stínítko pak jen cca o stupňů 60. Neumíte si to představit? Pak si postavte náš model.

Model

Naše stavebnice si dala za cíl modelovat pokud možno co nejvíce možných detailů předlohy při zachování zcela stejného způsobu pohybu částí předvěsti, jako skutečná "rakouská" předvěst. Úkol se časem začal jevit jako velice nesnadný. U tak malého mechanického zařízení už rozhodovaly desetiny milimetru, i méně.. Vývoj této drobnosti trval dosti dlouho. Nyní máte jeho výsledek před sebou.

Máte na výběr tři úrovně obtížnosti.

- A) Můžete postavit předvěst tak, že pohyblivý bude pouze terč, ostatní detaily budou jen nepohyblivé makety
- B) Je možno použít díl 12, který dovolí pohybovat jak terčem, tak stínítkem, avšak jednodušším způsobem, než předloha.
- C) Pokud se nebojíte hodinářské práce, postavte si předvěst "se vším všudy!"

Návod na stavbu úplné varianty:

Sestavíme patici návěstidla 1. Z dílů 2, 3, 4 sestavíme stožár návěstidla. Dole má díl 2 přechýlat, aby zapadl do patice. Na terč 6 připevníme nosný rám 5.

Díl 12 upravíme do podoby dílu 8 odřezáním ráhna se závažím. Díly 5, 7, upravený 12 budou pohyblivě připevněny na stožáru. Použijeme k tomu kytarovou strunu H, nebo mosazný drátek. Oskou ráhna - dílu 7 - je prostřední otvor.

Kroužky 13 použijeme k nastavení, vypodložkování a zajištění dílů na oskách ze struny. Pod dílem 8 bude jedna podložka, pod dílem 7 dvě až tři. Díl 8 z druhé strany zajistíme protizávažím 10.

Díly 5 a 7 spojíme táhlem 9, kde ohneme kraje a trn. Ten zapadá do kulisy clonky na dílu 12.

Podle možností použitého pohonu použijeme jako táhlo opět strunu, zachycenou v jednom ze zbylých otvorů v ráhně 7, zpravidla v prvním, pod terčem.

Zbarvení

Provádíme před sestavením předvěsti. Všechny díly odmastíme, a nastříkame šedou základní barvou na kov. Terč je zbarven uvnitř žlutě, vystouplá část je černá, okraj bílý.

